

NIEUWSBRIEF

Onderwijscoalitie Zuid-West

IN DEZE NIEUWSBRIEF:

- [Webinars](#)
- [Samenwerkingsovereenkomst](#)
- [BREN jaaroverzicht](#)
- [Werkconferentie behouden leerlingen in het VO](#)
- [Leernetwerkbijeenkomst alternatieven JeugdzorgPlus](#)
- [Data Schakenbosch & Rijnstroom 2024](#)
- [Jaarverslag expertiseteam Complexe Zorg](#)
- [Key2Teach Hoeksche Waard](#)
- [Jeugdzorgplus Harreveld](#)
- [Project Unlocked van Albeda en Koers VO](#)
- [Nieuwe subsidie onderwijscoalitie](#)
- [Jaarcijfers transformatie van de JeugdzorgPlus](#)

WEBINARS

De samenwerkingsverbanden van Onderwijscoalitie Zuid-West geloven in de kracht van samen leren. Daarom hebben we samen met [iHub onderwijs & familie zorg](#) en CPC Marcel van Herpen een reeks webinars ontwikkeld, boordevol inzichten en praktische handvatten. Voor mentoren, docenten, zorgcoördinatoren, begeleiders en beleidsmakers – iedereen die werkt aan stevig en inclusief voortgezet onderwijs. De webinars zijn inmiddels 529 keer bekeken. Heb jij ideeën voor webinar-thema's voor de toekomst? Mail dan de onderwijscoalitie.

[Bekijk webinars](#)

WERKEN MET EEN SAMENWERKINGSOVEREENKOMST

Werken met een **samenwerkingsovereenkomst** voor leerlingen die tijdelijk onderwijs volgen op Schakenbosch Onderwijs & Werk of het Rijnstroomcollege.

Vanuit de Onderwijscoalitie Zuid-West gaan we per 1 juni werken met een samenwerkingsovereenkomst tussen de stamschool en de instellingsschool bij plaatsing van een jongeren in de JeugdzorgPlus. In eerste instantie gaat het om jongeren die geplaatst worden in Schakenbosch of Rijnhove en tijdelijk onderwijs volgen op Schakenbosch Onderwijs & Werk of het Rijnstroomcollege.

Vanaf 2023 hebben we met elkaar al een aantal stappen gezet om de in-, door- en uitstroom bij de residentiële scholen te verbeteren. Zo worden de stamscholen nu eerder geïnformeerd bij een plaatsing en ontvangt het samenwerkingsverband meteen informatie bij de plaatsing. Zo kunnen we tijdens een plaatsing al beter samen oplopen.

Bij plaatsing van de jongeren in de JeugdzorgPlus blijven de leerlingen ingeschreven op hun stamschool. Om dit proces verder te versterken gaan we nu werken met een samenwerkingsovereenkomst tussen de stamschool en de instellingsschool.

In de **informatieve toelichting** lees je meer over deze overgang naar het werken met een samenwerkingsovereenkomst.

Voor vragen over dit onderwerp kunt u contact opnemen met Anke van der Landen (projectleider Onderwijscoalitie Zuid-West) via a.vanderlanden@swvzhw.nl of met Angelique Nijssen (beleidsmedewerker Koers VO) via nijssen@koersvo.nl

BREN JAAROVERZICHT

Naar betere hulp voor kinderen en gezinnen met meervoudige, complexe problematiek – in het jaaroverzicht 2024 zie je hoe het BREN-ZH samenwerkt, leert en innoveert om echt verschil te maken. Van advies en consult tot projectsubsidies en kennisdeling: samen bouwen we aan passend aanbod.

[Bekijk het jaaroverzicht](#)

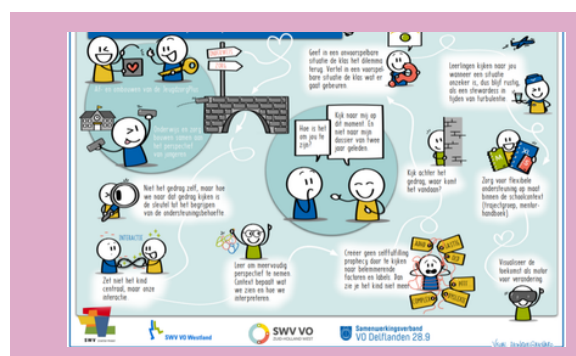

"KIJK NAAR MIJ OP DIT MOMENT"

Een van de initiatieven die voortkwamen uit de innovatieaanvragen was de werkconferentie op 4 maart georganiseerd door SWVZHW, SWV VO Delflanden, SWV VO Westland en SWV Zoetermeer. Bij de dag – georganiseerd bij het Schakenbosch college – stond één vraag centraal: hoe behouden we leerlingen binnen het voortgezet onderwijs door beter aan te sluiten bij hun behoeften en leefwereld? Een eenvoudige oplossing is er niet, maar tijdens de conferentie gingen onderwijsprofessionals, jeugdhulpverleners en andere experts samen aan de slag. De rode draad? Kijk naar mij op dit moment. Want als jongeren met complexe ondersteuningsvragen dreigen uit te vallen, is het cruciaal dat we niet denken in standaardroutes, maar écht kijken naar wat een leerling nú nodig heeft – en daar als netwerk samen op inspelen.

Wil jij meer weten over de uitkomsten van deze werkconferentie? De praatplaat en alle nuttige presentaties die zijn gedeeld tijdens de bijeenkomst zijn hier te vinden:

[Lees meer & bekijk het materiaal](#)

LEERNETWERKBIJEENKOMST

Op donderdag 27 maart kwamen ervaringsdeskundigen, professionals uit onderwijs, zorg en gemeenten samen in het Educatief Centrum Rotterdam voor de LeerNetwerkbijeenkomst Alternatieven JeugdzorgPlus, georganiseerd door Onderwijscoalitie Zuid-West en BRENZH.

Met inspirerende workshops, praktijkvoorbeelden en een levendige uitwisselingsmarkt stond de bijeenkomst volledig in het teken van vernieuwende, kleinschalige en toekomstgerichte alternatieven voor gesloten jeugdzorg.

Enkele highlights:

- ✓ Ervaringen uit de praktijk van kleinschalige woonvormen zoals bij Stichting Timon en Prodeba
- ✓ Motiverende aanpakken zoals de inzet van de VRanderhuis Leiden door GGZ Rivierduinen: <https://deveranderkamer.nl/hetvranderhuis/>
- ✓ Belangrijke inzichten over samenwerking tussen onderwijs en zorg
- ✓ Inspiratie vanuit de onderwijscoalitie 0-uitschoolplaatsingen (Amsterdam)

Dank aan alle betrokken sprekers, deelnemers en samenwerkingspartners voor jullie openheid, inzet en gedeelde kennis. Samen blijven we bouwen aan passende zorg en perspectief voor jongeren in kwetsbare situaties.

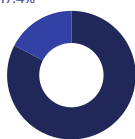
POPULATIE LEERLINGEN 2024: SCHAKENBOSCH ONDERWIJS EN WERK EN RIJNSTROOMCOLLEGE

Om meer inzicht te krijgen in de populatie leerlingen die een aanbod ontvangen bij Schakenbosch Onderwijs en Werk en Rijnstroom in 2024 is er een handmatig databord bijgehouden. Het databord geeft inzicht in de populatie die in 2024 een aanbod hebben ontvangen op het terrein van Schakenbosch Onderwijs en Werk en Rijnstroomcollege. Het databord zal in de toekomst verder verrijkt worden met de onderwijs locaties die als alternatief worden gekend vanuit iHub, zoals S2C Laakhaven, S2C de Vliet en het Educatief Centrum. Het bord kan daarnaast gebruikt worden voor andere locaties waar eenzelfde inzicht voor beleidsinformatie helpend is.

% terugstroom naar stamschool van leerlingen die bij instroom een stamschool hebben:

Rijnstroom College Noorderpark

Niet terug naar stamschool
17.4%

Terug naar stamschool
82.6%

Schakenbosch Onderwijs en Werk

Terug naar stamschool
14.1%

Niet terug naar stamschool
85.9%

	Unieke leerlingen
Schakenbosch Onderwijs en Werk	146
Rijnstroom College Noorderpark	147
Totaal	193

Recapitulerend zijn er voor Schakenbosch Onderwijs & Werk Rijnstroom College Noorderpark in 2024 193 unieke leerlingen geweest waarvan er 30 van de 101 uitgestroomde leerlingen zijn uitgestroomd naar de school van herkomst. Dat is ca. 30%, waarbij volledige bestendinging onvoldoende gevolgd wordt. Soms kan het dus ook zijn dat dit enkel op papier zo is.

Naast de totalen is er ook inzicht gegeven in het laatst bekende onderwijsniveau bij instroom en het laatst genoten onderwijs type voor instroom. Dit om meer inzicht te krijgen in het aanbod dat ondersteund wordt en om ook duidelijk te krijgen vanuit welk onderwijstype er ingestroomd wordt. Hier is een spreiding te zien van verschillende niveaus. Van Pro tot vwo maar ook mbo komt voor.

De komende periode wordt het bord verder verrijkt en actiever gebruikt om in staat te kunnen zijn om de trends van het onderwijs te volgen bij de af- en ombouw van de JZ+. Zo versterken we de lijn met de ambitie om een ononderbroken onderwijsloopbaan te realiseren, te volgen.

Jaarverslag 2024

JAARVERSLAG EXPERTISETEAM COMPLEXE ZORG

Het jaarverslag geeft inzichten en cijfermatige onderbouwing van het zorglandschap per regio.

[Bekijk het jaarverslag](#)

"MOEILIJK GEDRAG? OF MOEILIJK TE VERSTAAN?"

Zo bouwen scholen in de Hoeksche Waard aan sterkere relaties tussen leraar en leerling

In het kader van de landelijke afbouw van JeugdzorgPlus zijn onlangs vijftien innovatieve plannen ingediend. Eén daarvan komt uit de Hoeksche Waard – en dat plan laat zien hoe krachtig preventie kan zijn als je investeert in de basis: de relatie tussen leraar en leerling.

"We zetten vol in op het versterken van het pedagogisch handelen van docenten," vertelt Wilma de Priëlle, projectmedewerker bij het samenwerkingsverband in het VO Hoeksche Waard. "We hebben gelukkig weinig leerlingen in JeugdzorgPlus. Dat betekent dat we aan de voorkant kunnen verstevigen: voorkomen dat het zover komt."

Een van de opvallendste elementen in hun innovatieaanvraag is de samenwerking met Yulius Onderwijs, aanbieder van gespecialiseerd (voortgezet) onderwijs in de regio, door de inzet van de interventie Key2Teach. Deze methode, ontwikkeld door orthopedagoog dr. Kirsten Hoogendijk van Yulius Onderwijs, helpt leerkrachten om met andere ogen naar gedrag te kijken en om hun interactie met leerlingen te versterken.

"Gedrag is communicatie," legt Kirsten uit. "Als een leerling moeilijk verstaanbaar gedrag laat zien, probeert die vaak iets duidelijk te maken. De uitdaging is: hoe kun je dat gedrag leren verstaan? Niet veroordelen, maar begrijpen."

"Gedrag is communicatie" – Kirsten Hoogendijk

Het traject begint met een reflectief interview, gevolgd door video-opnames van de interactie tussen docent en leerling in de klas. Samen met een coach bekijkt de docent de beelden en ontdekt zo welke kleine aanpassingen groot effect kunnen hebben. Soms letterlijk met een fluisterend steuntje in de rug via een oortje tijdens de les.

"We hadden een docent die dacht: 'Deze leerling is alleen maar irritant gedrag.' Tot ze op de beelden zag dat ze hem geen enkele beurt gaf, terwijl hij zich wél steeds meldde," vertelt Kirsten. "Dat inzicht verandert alles." Wat het extra krachtig maakt: scholen kiezen er zelf voor om mensen te laten trainen in deze methode. Zo ontstaat er duurzame expertise in de teams. "De kracht zit in de olievlekkerwerking," zegt Wilma. "Een docent die goede ervaringen opdoet, inspireert anderen. Zo groeit het hele team." Key2Teach is inmiddels in het primair onderwijs in de regio Hoeksche Waard succesvol ingezet. Nu volgt ook het voortgezet onderwijs. Dit draagt bij aan een doorgaande lijn, waarbij kennis en vaardigheden uit het gespecialiseerd onderwijs (cluster 4) beschikbaar komt in het regulier onderwijs.

De droom voor de toekomst? "Dat we elkaar zo versterken, dat coaches uiteindelijk niet meer nodig zijn. Omdat het denken in relaties en het kijken met een open blik dan vanzelfsprekend is geworden."

Wil je meer weten over Key2Teach of over de aanpak in de Hoeksche Waard? Neem dan contact op met Wilma de Priëlle via w.deprielle@vo-hw.nl of Kirsten Hoogendijk via k.hoogendijk@yuliusonderwijs.nl.

GEEN JEUGDZORGPLUS MEER IN IHUB OOST-GELRE (IN HARREVELD)

De Hervormingsagenda Jeugd heeft als doel om gesloten jeugdzorg in Nederland geleidelijk af te bouwen. Locatie Oost-Gelre in Harreveld is een plek waar JeugdzorgPlus wordt geboden en is daarom onderdeel van de transformatie af- en ombouw van de gesloten jeugdzorg. Er verblijven regelmatig jongeren uit landsdeel Zuidwest op deze JeugdzorgPlus-locatie.

Sinds dit voorjaar worden geen nieuwe jongeren meer opgenomen in de JeugdzorgPlus en in de open drie milieus op locatie Oost-Gelre in Harreveld. Jongeren die nu nog op locatie Oost-Gelre verblijven en uit landsdeel Zuidwest komen, stromen op hun eigen tempo uit naar passende vervolgzorg en onderwijs in onze regio.

Verklarende analyse voor iedere jongere

Voor alle jongeren wordt een gedeelde verklarende analyse gemaakt, samen met jongeren zelf, ouders, gedragswetenschappers van locatie Oost-Gelre en van professionals uit de regio landsdeel Zuidwest. Ook het onderwijs zal meewerken aan deze gedeelde verklarende analyse.

Een verklarende analyse legt uit hoe het bij een gezin, de ouder, de jongeren en/of betrokkene(n) werkt. De analyse is op maat gemaakt. De verklarende analyse beschrijft de kern van de situatie, de aanwezige problematiek en de mogelijkheden en geeft daarbij de oorzaken en verbanden weer. Zo kunnen gerichte afspraken gemaakt worden met ouder, jongeren en eventueel overige hulpverleners en het onderwijs over de (toekomstige) insteek van de hulp of aanpak in onze regio en ons landsdeel.

Volop in beweging

De functie van gesloten jeugdzorg op deze locatie stopt en dat heeft impact op het volledige aanbod op deze locatie, dat bestaat uit open- en gesloten jeugdzorg, gezinsbehandeling en onderwijs verzorgd door de Aloysius Stichting.

Bob R.J.M. Wiggers, MHA, directeur van de iHub-regio waar o.a. locatie Oost-Gelre onder valt: "In de transformatieopdracht, waarvan de afbouw van de JeugdzorgPlus een onderdeel is, markeert de opnamestop een bijzonder moment."

"We nemen afscheid van een specifieke vorm van jeugdzorg en zetten in gezamenlijkheid koers naar hoopvolle initiatieven op het gebied van onderwijs en zorg voor jongeren en gezinnen" - Bob Wiggers.

"Meer dan een organisatorisch besluit, is dit een kantelpunt met impact op de sector én wellicht ook wel de samenleving. We nemen afscheid van een specifieke vorm van jeugdzorg en zetten in gezamenlijkheid koers naar hoopvolle initiatieven op het gebied van onderwijs en zorg voor jongeren en gezinnen", aldus Bob Wiggers.

ONDERWIJS IS HÉT ALTERNATIEF VOOR UITSLUITING

Hoe begeleid je jongeren uit gesloten jeugdzorg of onveilige thuissituaties naar een nieuwe start in het MBO? Met het project Unlocked slaan Albeda en Koers VO de handen ineen om juist deze jongeren wél te zien – en hen als volwaardige studenten te ondersteunen bij hun overstap naar het mbo.

“Het is niet de eerste keer dat jongeren vanuit een gesloten setting bij ons instromen,” vertelt Judith van Diest, teamleider Studentondersteuning en Onderwijskwaliteit bij Albeda. “Maar dit is wél de eerste keer dat we het écht organiseren.” Met hulp van het innovatiebudget vanuit de samenwerkingsverbanden Koers VO, Nieuwe Waterweg Noord en Onderwijscollectief VPR werkt Unlocked aan duurzame oplossingen voor jongeren die extra ondersteuning nodig hebben. Denk aan warme overdrachten, coaching door studentencoaches en maatwerktrajecten.

“Zo’n aanspreekpunt doet wonderen – je schakelt snel, weet wie je moet hebben en jongeren voelen zich gezien” – Judith van Dienst

“Zo’n aanspreekpunt doet wonderen – je schakelt snel, weet wie je moet hebben en jongeren voelen zich gezien,” aldus Judith. Een vaste projectleider binnen Albeda zorgt voor structuur en continuïteit, zowel intern als voor externe partners. De samenwerking tussen Albeda en Koers VO kwam voort uit de landelijke beweging rond het afbouwen van gesloten jeugdzorg. Albeda werkte al aan ideeën rondom maatjestrjecten, en toen Koers VO contact zocht, bleek de match vanzelfsprekend. Inmiddels is er een brede samenwerking ontstaan met ook gemeenten, samenwerkingsverbanden en zorgorganisaties.

Toch kent het project ook uitdagingen. Hoe voorkom je dat een school een ‘zorgschool’ wordt? Hoe bereid je onderwijsteams goed voor op jongeren met complexe achtergronden? En hoe borg je kennis en werkende aanpakken, zodat het niet persoonsafhankelijk blijft?

Wat Judith betreft is het tijd dat meer mbo’s en samenwerkingsverbanden het gesprek hierover aangaan. “We begeleiden deze jongeren al jaren – alleen spraken we er nooit structureel over. Nu wel. Ga ook dat gesprek aan. Deze jongeren verdienen een eerlijke kans.” Want wat werkt voor hen, werkt vaak óók voor anderen.

Wil je meer weten of samenwerken?

Regilio Darson, Projectleider Unlocked

r.darson@albeda.nl

06 1489 9863

NIEUWE SUBSIDIE ONDERWIJSCOALITIE

Goed nieuws: het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap verlengt de subsidieregeling voor onderwijscoalities tot 2028! Dit betekent dat we subsidie kunnen aanvragen om de komende jaren samen verder bouwen aan beter onderwijs en sterkere ondersteuning voor jongeren in de JeugdhulpPlus en de alternatieven.

Sinds 2024 heeft de Onderwijscoalitie Zuid-West belangrijke stappen gezet. Door nauwere samenwerking krijgen (stam)scholen steeds eerder inzicht wanneer een leerling in een residentiële voorziening wordt geplaatst. Dit helpt om gericht te werken aan een doorlopende leerlijn en een soepele overgang bij uitstroom. De Onderwijscoalitie – waarvan SWVZHW de penvoerder is – bouwt samen met jeugdhulp en gemeenten, aan een sterker regionaal onderwijsnetwerk. Het doel? Voorkómen dat jongeren in een residentiële voorziening terechtkomen door eerder passende ondersteuning te bieden. De praktijk laat zien dat er nog uitdagingen zijn, maar we gaan die niet uit de weg.

Subsidieaanvraag

De Onderwijscoalitie kijkt ernaar uit om gezamenlijk een subsidieaanvraag in te dienen om hiermee stappen te blijven zetten om inclusief onderwijs voor jongeren steeds beter te maken.

JAARCIJFERS ONDERWIJS EN DE TRANSFORMATIE VAN DE JEUGDZORGPLUS

Benieuwd hoe onderwijs en jeugdzorg samen optrekken in de transformatie? De jaarcijfers 2024 van AWRJ geven inzicht en richting.

[Bekijk de jaarcijfers](#)

Wil jij meer weten over onze coalitie?
Op de hoogte blijven over de af- en ombouw
van jeugdzorg? Bezoek dan onze website

Onderwijscoalitie
Zuid-West

